

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1943"

Személy

Helvezám

Szerző: - ali -

Cím: Pesti történetek

Forrás: Magyarország

Pp.

(Hely)

1943. V. 2.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

PESTI TÖRTÉNETEK

A pesti utcán jártunk a minap, amikor egy összeütközés következtében egy pezsgőszállítmány eltört s a karcsú, kecses üvegekből folyt a járdára a pezsgő...

Pillanatok alatt hatalmas tömeg verődött össze. Az emberek szemén látszott, hogy kíváncsiak: bárcsak este volna, sötét és kihalt lenne az utca. Akkor, aki nem kényes lehasalhatna, felszívni valamit a jó nedüből, vagy a féligtört üvegek maradványát kiinná. Inasgyerekek hívták egymást harsány szóval a távoli utcákból, felhangzott a csatakiáltás: pezsgő folyik az utcán!! Mindenki csak állt és nézett, menteni nem lehetett semmit, s a pezsgő mindjobban sötétedő foltja áradt, folyt szét az aszfalton.

Egy foxi álldogált a nézők között, egy darabig izgatottan ugrált jobbra-balra, nyüszített egy keveset, majd a nagy biztatásra, mert az emberek úgy biztatták a kutyát, hogy kóstolja meg, mint ahogy vidám hajnalokon exivásra csábítják egymást — nekihasalt a pezsgőnek. Az első fintor a képén azt mutatta: nem is olyan jó. Egy inasgyerek haragosan szólt oda társának: Nyavalyás, elkényeztett dög, még a pezsgő sem kell neki. De a kis foxi hamar rájött az ízére s tulajdonosa, aki egyszerre előkerült valahonnan hiába akarta elrántani, már késő volt, pillanatok alatt teleltta magát a pezsgőből. Most már rákerült a pórás, a

gazda haragosan szidta. Ő meg szegény bizonytalanul nézett a világba, s nem akart haza indulni. Ivott volna még a pezsgőből, de szigorú kezek húzták és vonták. A pesti utcán pedig felharsant a nevetés, a nevetésnek az a fajtája, mely akkor a legderültebb, ha mások rövására történik, még akkor is, ha az a más: csak egy pezsgőmámoros foxikutya.

*

Hogyha a Margithidon áthaladunk egy vasárnap délelőtt, egy pillanatra úgy tűnik fel, mintha valamelyik holland városban lennénk. Biciklik tömegét látjuk, gyapjúharisnyás lábak dolgoznak a pedálon, tandemek száguldanak a zöld felé és láttunk már olyan családot is, ahol elől karikázott a mama, mögötte a papa s a biciklire hátul ebélesen rá szerelt kisautó-szerű kényelmes, kibélelt puha ülésben vidáman mosolygott a két-éves apróság.

A bicikli mint sport és mint szenvedély s mint közlekedési eszköz: kinötte magát. Mindenki biciklizik s most, hogy nehezebben lehet hozzájutni, még az is vágyik rá, aki azelőtt rá nem ült volna. A társadalom is ilyenformán kétrészre oszlik: vannak biciklizők és nem biciklizők. A biciklista társadalomnak azután meg vannak a maga fiatalokú gengszterei, akiknek a legősztébb s legnagyobb mulatságot az okozza, ha

a nőnemű járókelőkre ráíjeshetnek. Lassan, surranva jönnek s mikor közvetlen közelbe kerülnek, akkor kezdenek bele a vad csejengésbe. Van azután ijedség, kapkodás.

De mint üzletágot is láttuk már szerepelni a biciklit. Egy eldugott kis utca boltjában tábla hirdeti: Biciklizni szakértelemmel tanítok, óránként 5 pengő. Élelmes tanoncok, fiatal fiúk összeállnak „kölcsonzónek“ a tanulnivaló hölgyeknek, mert rendszerint hölgyek tanulnak szakértőtől biciklizni. Beneveznek egy-két lehetőleg régi, rozsdás gépet, de semmi baj, fő a szakértelem, s ők azután igazán szakértők.

A napokban ablakunkból néztünk végig egy ilyen „szakértő“ által vezetett bicikliórát. Hatalmas, kövér hölgy ült a gépen, egy vézna fiu fogta és ment mögötte. A hogy pillanatonként leállt, vagy lesett a gépről, ilyenkor a fiu is megállt és hosszas magyarázatokba kezdett. A biciklit megemelte, a kereket forgatta, magyarázott, mert hiszen 5 pengőért csak kell valamit neki is „lejszolni.“ A hölgy hallgatta, majd újra ráült a gépre, pár pillanat múlva ismét lesett. Nem ment sehogysem a tanulás, úgy látszik vannak helyzetek, amikor a legszakszerűbb magyarázat sem használ.

Az ablakok pedig megteltek nézőközönséggel s az arcokon, mint egy nagy ejtőernyő a réten, úgy terült el a mosoly.

*

Egymásba karolva járnak többedmagukkal a vasárnapi utcák csendes, kissé melanholikus hangulatában, már nem igen van rajtuk színes, szájrancú szoknya, sem csikosan kötött harisnya és pántlikát is ritkán

látni a copfba font hajakban. Dauerolt „rollni“ simul a pullmannsapka, vagy az árúházi műremek alá, kezükön cernakesztyű s kosztüm. A vasárnap azonban mindnyájuk számára szép, akár copfot, akár fátylas kalapot hordanak. A vasárnap levegőt jelent, egy kis felszabadulást a robotból, izgatott örömeiket, reményeket és várakozást, hitet a csodában, hogy talán megváltozik az élet. Mit lehet tudni? Jön valaki, akinek komoly pozíciója, esetleg nyugdíja, vagy család háza van vidéken, kedves mosolya, becsületes szeme, s nem idegenkedik a házasság gondolatától sem. A lányok szíve gyakran dobban fel erre a gondolatra, de ha nem jön senki, hát az sem baj. Akkor elmennek moziba, rajongnak a sztárért s másnap, portörülés közben vékony hangjukon elfujják a slágeret.

A gazdaasszonyok meg azt mondják: Vasárnapra a legtöbbje használhatatlanná válik. Pedig meglehetősen érteni azt, hogy néha ők részt kérnek az életből. Nem sokat, csak a vasárnapok nagy, őszinte, vidám felszabadultságát. A bölcs asszony rámosolyog a vasárnap hazatérő leányra és gögös meg-